демъ потрѣбно-то вниманіе, ꙁа да са полꙁꙋвамы и ные. Въ него Апостолъ говори иноскаꙁателно и нарича милостивыꙗ-тъ сѣꙗчь и слѣдва до краꙗ-тъ метафорически.

„Братіе, кой-то сѣе малко и малко ще пожьне, а кой-то сѣе иꙁобилно и иꙁобилно ще пожьне, тжй и кой-то дава малко на сыромахъ-тъ, малко ще мꙋ въꙁдаде и Богъ, а кой-то раꙁдава много, голѣмо въꙁдаꙗніе ще придобіе. Всѣкъ обаче нека прави милостыніж съ произволно сьрдце, а не отъ скьрбь (като срѣбролюбци-ти), или отъ нꙋждж (като подчинени-ти), ꙁащо-то Богъ оногоꙁи милостникъ обича, който прави милостынж съ весело сьрдце и радость. А Богъ е силенъ и може да даде всякомꙋ всякж благодать и тѣлеснж и дꙋховнж, т. е. и доволно да има за животъ-тъ си и да мꙋ са оумножать добры-ты дѣла, и ꙁа то не трѣба да го е страхъ чи ще осиромашѣе, като прави милостыніж. А това което каꙁвамь, потвьрдава го и пророкъ Давидъ 1) който пише тжй: „Иꙁобилно раꙁдаде на сыромасы-ты и негова-та милостыніж и добродѣтель са споменꙋва во вѣкы," и на тойꙁи свѣтъ2) и на онꙁи, кога-то ще сѣдне отъ дѣснж странж на праведныꙗ-тъ сждіж. И Богъ който дава сѣма на всѣкыго, който сѣе, и който дава на всѣкыго милостникъ неговы-ты си благыны, той Богъ ще даде и хлѣбъ ꙁа ѣденье и всяко нѣщо потрѣбно ꙁа хранж-тж ни, и ще оумножи сѣма-то и благыны-ты ви и ще оумножи плодове-ты на вашіж-тж милостыніж. Щото, като станете богати и дꙋшевно и тѣлесно, да правите милостыніж съ всяко иꙁобиліе3), и тжꙁи богата ваша милостына ще стане причина, що-то и мы да принасямы ꙁа васъ благодареніе Богꙋ 4)."

XXVI. Слово за милостыніж-тж.

„Расточѝ, дадѐ оубо́гимъ, пра́вда є҆гѡ̀ пребываетъ во вѣкъ вѣка."

На толкози много мѣста са споменꙋвахж за милостыніж-тж въ Св. Писаніе, щото не остава никакво сꙋмнѣніе на насъ вѣрны-ты, чи е Божіе законноположеніе чи та е добродѣтель много оугодна Богꙋ и чи чрѣзъ неіж можемъ да добыемъ голѣмы въздаꙗніꙗ и тꙋкъ на земіж-тж, и горѣ на небе-то; и за това рѣдко са намѣрвать человѣци, които или много или малко да не правять милостыніж. За това всегдашныꙗ-тъ нашь непріꙗтель, діꙗволъ-тъ, оупотрѣблява разны срѣдства, щото, ако не може да забрани милостыніж-тж, а то поне да іж оусквьрни и оумьрси.

Всѣкъ человѣкъ има страсть-тж отъ славолюбіе-то, и то най-повече го владѣе отъ дрꙋгы-ты страсти, и за това и малкы-ты дѣца глѣдамы да са радвать, като гы почитать, а да са наскарбявать, като гы покрꙋсвать; а защо-то всичкы-ты почитать и хвалять милостивы-ты, то Сатана си хвьрля стрѣлы-ты възъ тѣхъ, и за то тѣ правять милостыніж-тж отъ славолюбіе; нъ спаситель-тъ на свѣтъ-тъ строши стрѣлы-ты мꙋ, като поучава да не правимъ милостыніж-тж си прѣдъ хора-та 5). А Апостолъ Павелъ ни ꙗвява еще двѣ примкы діꙗволскы, които той оупотрѣбява противъ милостивы-ты: скърбь-тж и нꙋждж-тж, т. е. докарва имъ діꙗволъ-тъ на оумъ-тъ, чи ако днесь правять ми-

1) Псал. 111 9. 2) Быт. 18 Дѣян. 10 2. 9 39. 3) Римл. 12 8. 4) 2 Коринѳ. 9 11—13. 5) Матѳ. 6 1.

лостынѭ на тогози, сꙋтрѣ на оногози, най сетнѣ ще оусыромашѣѭть и тїи, и за то гы завладава скърбь-та, а дрꙋгы пѫкъ, или отъ срамъ или отъ принꙋжденїе правѭть милостынѭ, и повече сѧ срамꙋвать отъ Хора-та, нежели отъ Господа, който казва чи той самъ прїема милостынѭ-тѫ 1); и кога-то самъ той ѭ прїема, който е царь небесный, и царь на царїе-ты и творецъ на видимыѩ-тъ и невидимыѩ-тъ свѣтъ, дали не трѣба да пазимъ и на количество-то, и на качество-то, и на цѣнѫ-тѫ на милостынѭ-тѫ, кога-то и на маловажны нѣща давамы вниманїе, като ще занесемъ нѣкакъвъ даръ на единъ богатъ, първенецъ или земленный царь? Заради това трѣба дарове-ти, които сѧ принасѧть Богꙋ, да сѧ нескверни, избрани и съвършени 2), и съ произволно сърдце да ставать, а не отъ нꙋждѫ или срамъ.

Имамы единъ страшенъ примѣръ въ св. Писанїе за милостынѭ-тѫ. Първи-ты двама человѣци, които Богъ създаде имахѫ двама сынове, Каина и Авелѧ, и двама-та тїѩ принесъхѫ жертвѫ Богꙋ отъ плодове-ты, които чрѣзъ трꙋдъ-тъ си имахѫ. Кайнъ като землед ѣлецъ принесе жертвѫ отъ земленны-ты си плодове, нъ не зе да избере най-добры-ты, нъ на посокы занесе слꙋчѧйны-ты; а Авель като овчѧрь принесе жертвѫ отъ овци-ты си, като избра отъ първорожденны-ты и по-избраны-ты, и за то Богъ поглѣднѫ съ милостиво око на Авеловѫ-тѫ жертвѫ а Кайновѫ-тѫ жертвѫ, прѣзрѣ и не даде вниманїе 3), а за то мꙋ каза: „И ако ми принесе жертвѫ нъ пакъ съгрѣши, защо-то ѭ принесе безъ разсѫжденїе и безъ да отбирешь по добры-ты плодове, и за то не ѭ прїемамь, връщамь ти ѭ назадъ нека бѫди твоѩ и подъ власть-тѫ ти."

За то възлюблени братїѩ, добро-то не е добро, ако не става добрѣ. Милостынѩ-та, тогыва е прїета отъ Бога, кога-то първо сърдце-то ни сѧ смили за сыромахъ-тъ, и произволно ище да го оутѣши, второ, кога-то съ всѧкѫ кротость и радость си простирамы рѫкѫ-тѫ за да направимъ и дадемъ отъ благыны-ты, които Богъ ни е подарилъ; и тогыва милостынѩ-та ни е, като кадило избрано и жертва всесъжена, коѩ-то възлазѧ въ прѣстолъ-тъ на Вышнѧго; тогыва милостынѧ-та е, като банѧ, коѩ-то очиста сичкы-ти ни грѣхове 4), тогыва е изворъ, отъ кой-то истичѧть сичкы-ти благыны, тогыва на конецъ е та ключь-тъ, който отварѧ райскы-ты врата, които Богъ да ни сподоби да намѣримъ отворени чрѣзъ милостынѭ-тѫ си—АМИНЬ.

ТЪЛКОВАНІЕ ВЪ ВТОРО-ТО ПАВЛОВО ПОСЛАНІЕ КЪ КОРИНѲАНОМЪ,

КОЕ-ТО СѦ ЧЕТЕ ВЪ ДЕВЕТНАДЕСѦТѪ-ТѪ НЕДѢЛѬ.

„Бра́тїе, Бо́гъ и҆ ѿте́цъ Го́спода на́шегѡ Іисꙋ́са Хрїсто̀ вѣ́сть,... ꙗ҆́кѡ не лгꙋ̀."
(Зач. рч҃д гл. а҃і ст. 31 в҃і 1—10).

Лѫжливи-ти Апостоли, които сѧ пристрꙋвахѫ чи сѫ Хрїстови Апостоли, глѣдахѫ лꙋкаво да распръснѫть тѣхны-ты развратны догматы и да оуничтожѧть Павловѫ-тѫ честь и оуваженїе, що-то тѫй да напрѣдва тѣхно-то проповѣданїе, и за то оукорѧвахѫ Павла и го клеветахѫ чи не е Хрїстовъ Апостолъ, нъ прѣльстникъ и измамитель. А защо-то Павелъ, Божїй человѣкъ, разꙋмѣ чи става нꙋжда да отговари на оукоренїѩ-та имъ и да

1) Матѳ. гл. 25 ст. 40. 2) Лук. 4 14 Левит. 2 13. 3) Быт. 4 4—5 7—8. 4) Лук. 11 41.